

1954

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL : 33 SAYI : 366 KASIM 2020

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Adına

Sahibi

Şebnem SEÇKİN UĞURLU

Sorumlu Yazı İşleri

Müdürü

Hacer ŞEKERCİ ÖZTURA

Yayın Komisyonu

İsmail KAYA

H. Avni GÜNDÜZ

Mehmet GÜZEL

Hacer ŞEKERCİ ÖZTURA

Gülter Gülden KÖKTÜRK

Mahir ULUTAŞ

Egemen AKKUŞ

Eren İPEK

Olkan AKÇAY

Mehmet PAKDİL

Elif KILIÇ

Yayına Hazırlayan

Kamer TÜRKYILMAZ GÜNER

Kahraman YAPICI

Yönetim Yeri

EMO İzmir Şubesi

Kazım Dirik Mah.

Üniversite Cad. 374/1 Sk.

No:1 Bornova-İZMİR

Tel: 0.232. 489 34 35

Faks : 0.232. 445 49 49

izmir@emo.org.tr

http://izmir.emo.org.tr

Yayın Türü

Yerel Süreli Yayın

Ayda bir yayınlanır

Baskı

Altındağ Grafik Matbaacılık

Tel/Faks: 0232 457 58 33

Baskı Tarihi

10.09.2020

Basım Adedi

500

EMO İzmir Şubesi Bülteni'nde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

EMO İzmir Şubesi üyelerine ücretsiz yollarır.

Mesleğimiz Yaşamla-Ölüm Arasında Duruyor

Geçtiğimiz ay salgının yayılma hızının artması nedeniyle yaşadığımız sorunlara İzmir'de depremin yarattığı yıkım da eklendi. Bayraklı ilçesinde büyük yıkıma neden olan deprem nedeniyle kaybettiğimiz sevdiklerimizin ve arkadaşlarımızın acısını paylaşırken, hasarlı evlerini terk etmek zorunda kalan dostlarımızın, komşularımızın sorunlarının etkilerini yaşamaya devam ediyoruz. Deprem merkez üssü olan komşumuz Yunanistan'ın Sisam adasında 2, İzmir'de ise 116 yurttaşımız hayatını kaybetti, bini aşkın vatandaşımız yaralandı. Aralarında üyemiz Oğuz Perincek ve ailesinin de bulunduğu onlarca yurttaşın enkaz altından kurtarılmasına yönelik çalışmalara tanıklık ettik, acılarına ortak olmaya çalıştık. Artçı sarsıntılar devam ederken yıkılan binalarda ikamet eden üyelerimize ulaşmaya çalıştık. Sağ kurtulanların haberlerine sevinirken, bir yanda kayıpları ve enkaz altındaki yakınları için üzüntülerine ortak olmaya çalıştık. Depremde hasar alan bölgede evi veya işyeri olan üyelerimize, Şube binamızın kapılarını açarak, mesleki çalışmalarını yürütebilmelerine olanak sağlamak istedik.

Deprem sonrasında toplumsal duyarlılığın yükselmesi acıları hafifletirken, yurttaşların, kamu görevlilerinin, enkaz kaldırma çalışmalarına Soma'dan katılan madenciler, gönüllülerin sergilediği dayanışma hepimizi duygulandırdı. Enkaz kaldırma çalışmalarının ardından başlayan ve bazı meslektaşlarımızın da TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'nun (İKK) oluşturduğu gönüllü ekiplerde yer alarak katkı verdiği hasar tespiti çalışmaları ise çok iyi bildiğimiz bir gerçeği su yüzüne çıkardı. Yıkılan binaların yanında, orta ve yüksek hasarlı çok sayıda oturulamaz durumda binanın olması; hemşerilerimizin önemli bir kısmının bu kışı zor koşullarda geçireceğine işaret etmektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ilk açıklamalarına göre, hasar tespiti için incelenen 109,9 bin binadan, 506'sı ağır hasarlı, acilen yıkılacak ve yıkık bina olarak sınıflandırıldı. Az hasarlı bina sayısı 5 bin 119 iken, orta hasarlı bina sayısı ise 511 olarak açıklandı. Doğal Afet Sigortaları Kurumu'na (DASK) ise 18 bin adet hasar ihbarı yapıldığı belirtiliyor. Bu sayının sadece sigortası olan binaları kapsadığı düşünülürse, depremin yarattığı zarar daha net anlaşılacaktır.

Öncelikle Kandilli Rasathanesi'ne göre büyüklüğü 6,9 şiddetinde olan ve merkez üssü Bayraklı'ya kilometrelerce uzakta olan bu depremi, hiç kimsenin burnu kanamadan atlatılabildik. Kent genelinde mühendislik hizmeti almamış veya eksik almış bina sayısının bu denli yüksek olması, depremin etkisini şiddetlendirmiştir. Yanlış zemin ve mühendislik hizmeti eksikliği birleşince yıkıcı sonuçların alınması kaçınılmazken, meslek odalarının uyarılarının yılladır görmezden gelinmesini bir yana, başta İnşaat Mühendisleri Odası olmak üzere TMMOB'un hasar tespiti çalışmalarının dışında tutulmaya çalışılması, felaketlerden ders alınmama devam edileceğine işaret etmektedir. Her ne kadar "resmi" hasar tespiti çalışmalarına katılmamış olsak da TMMOB İzmir İKK bünyesinde oluşturulan ve en az bir inşaat mühendisi, bir mimara ve bir avukatının bulunduğu ekiplerle, sahada tespit çalışmaları yaparken, deprem mağduru vatandaşlarımızı yasal hakları konusunda da bilgilendirdik.

Bugün hasarlı olarak kayda geçen binaların önemli bir kısmı, "imar barışı" adı verilen uygulamadan faydanmış yapılardır. Türkiye genelinde 10,7 milyon kişi imar barışından yararlandı. İstanbul 1,7 milyon başvuruya birinci sırada yer alırken, 811 bin başvuruya İzmir ikinci sırayı aldı. 2,15 milyar TL'si nüfusa kıyasla en çok başvurunun yapıldığı İzmir'den olmak üzere İmar Barışı'ndan 19,3 milyar TL tahsil edildi. Başta İzmir olmak üzere ülke genelinde "imar barışı" kapsamında yasal hale getirilen tüm yapılar acilen yeniden değerlendirilmelidir. Geldiğimiz koşullarda en azında imar barışı yoluyla elde edilen bu kaynak, Türk Bina Deprem Yönetmeliği 2018'e göre riskli bina tespitinde kullanılmalıdır.

17 Ağustos 1999 depreminin ardından "geçici" denilerek alınmaya başlanan ve 2002'den itibaren de kalıcı hale getirilen deprem vergilerinin, genel bütçe kapsamında ilgisiz faaliyetlerde harcandığı bilinmektedir. Sadece Özel İletişim Vergisi (ÖİV) kapsamında 1999-2018 yılları arasında 63,8 milyar TL tahsil edildiği hesaplanmaktadır. Bu kaynak güvenli şehirleşme amacıyla kullanılsaydı, bugün deprem "korkusu" yaşanmayacaktı. İnternet erişimi ve diğer telekomünikasyon faturalarının büyümesine neden olan ve ülkemizin yaşadığı "bilgi iletişim teknolojileri yoksulluğunun" ana sebeplerinden biri olan ÖİV'den elde edilen kaynağın amaç dışı kullanımından, 21 yıl sonra artık vazgeçilmelidir.

Halkımızın; İktidarın hasar tespiti çalışmaları için bile "ihtiyaç yok" denilerek süreç dışına itmek istediği, TMMOB'a her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır. Mesleğimizden ve Anayasa'dan aldığımız güçle, ülke yararına çalışmaya devam ederek, başta can güvenliği olmak üzere toplumsal sorunların çözümü için yurttaşlarımızla omuz omuza mücadeleye devam edeceğiz.

Şebnem Seçkin Uğurlu

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı